
Спогади

Марія Казимирів-Мединська

СПОГАД ПРО МИТРОПОЛИТА ІЛАРІОНА

Не гасне пам'ять про великих українців.
Через багато літ виринають
спогади про митрополита Іларіона.
Подаємо спогад холмської
гімназистки 1940-1941 навч. року
Марії Мединської-Казимирів

Шановна пані Євгеніє!

Прочитавши сьогодні в газеті «Молодь України» за 16 листопада [1995 р. – Ред.] статтю «Чому і кому ріже слух ім'я Огієнка, в якій згадується і Ваша особа, вирішила Вам написати цих кілька рядків.

Я, колишня гімназистка, вчилася в Холмі 1940-1941рр. Ім'я Владики – це наша національна гордість. Великою подією в Холмі було висвячення [Акт наречення архімандрита Іларіона єпископом. – Ред.] професора І. Огієнка 19-20 жовтня 1940 р. на єпископа Холмського і Підляського в Соборі на Гірці. Вся наша гімназія, греко-католики, православні разом з нашими професорами організовано пішли на Гірку відсвяткувати цю подію. В цій урочистій церемонії брало участь більше п'ятдесяти священників. З'їхалася майже вся свідома Холмщина. Було радісно, святково і урочисто. З приходом Владики Іларіона почалося духовне відродження Української Церкви, яка на тих теренах була або сполонізована або змосковшена.

Владика виділив стипендію для бідних гімназистів. Разом з отцем Барщевським (читав релігію в гімназії) гімназисти відвідували Владика в єпископських палатах. Владика Іларіон бував у нашій гімназії на Шевченківських вечорах і державних святах. Гімназійний хор ходив на Гірку колядувати, і Владика подарував нам Біблію у своєму перекладі з автографом.

В моїй пам'яті та всіх гімназистів, Владика Іларіон залишився людиною всебічноосвіченою – людиною енциклопедичних знань. Це була людина праці, обов'язку, вірний син України. Разом з тим імпонувала нам його доброта, простота і велич.

Після висвячення Владика відвідав всі свої парафії. Мої батьки в той час учителювали, працювали на піднесення освіти на Холмщині в селі Сичин, де порохом був отець Цехан. Коли Владика відвідав наше село, після святкової літургії мої Батьки були запрошені на спільний сніданок до отця Цехана. Я також, як гімназистка, була присутня разом з батьками. В

той час я не здавала собі справи в якій нахожусь обстановці. Пам'ятаю добре, що Владика вів живу розмову з Батьком. Цікавився життям греко-католицької церкви в Галичині, з великою шаную ставився до особи Кіра Андрея Шептицького. Розказував про свої переживання, які спіткали сім'ю у Варшаві під час бомбардування.

Цікавився всіма житейськими справами села, школи і в цілому України.

Владика залишив нам свій Заповіт: «Служити народові – то служити Богові». От таким залишився у пам'яті гімназистів з Холма Владика Іларіон.

І коли прочитала статтю в газеті, залишився в душі страшний біль.

Тільки наших ворогів, які, на жаль, в даний час ще при владі ріже слух ім'я Огієнка. Не дивуйтесь, вони не знають і не хочуть знати нашої історії, української духовності ХХ століття. І це наше горе.

Вибачте, що стільки написала, але легше на душі, коли висказала.

З повагою до Вас

Марія Мединська-Казимирів.

Додаток: фото з Холмського періоду життя Митрополита Іларіона.

Відвідання митрополитом Іларіоном в Холмі української гімназії.

Гімназистка Марія Мединська-Казимирів, авторка спогадів.

Учительський склад української гімназії в Холмі 1940-1941 н.р., який часто зустрічав І.Огієнка (третій зліва в другому ряду – поет – Олесь Бабій, в минулому січовий стрілець, викладач української мови і літератури).

Отримано: 20.12.2012 р.